

Előfizetési feltételek:

Egész évre . . . 6 ft. —
Fél évre . . . 3 ft. —
Egy negyedre . . . 1 ft. 50 kr.

Előfizető lehet csupán a kiadó hivatalnál B.-Gyarmaton.

A lapaszerkesztés részére a a nyitásra vonatkozó mind a külső és a szerkesztési közzététel.

NÓGRÁDI LAPOK

és HONTI HIRADÓ

politikai, társadalmi s közgazdasági hetilap.

Hirdetések díja:

Öt határban poszt . . . 6 k
Bélyeg minden betűtípus . . . 50 k
Nyitási garancia . . . 20 k

Hirdetéseket felvenni a kiadó. Nagyon és előzetes hirdetéseket jogszabályok szabályozzák.

Előzetes díjak, reklámok és hirdetések a kiadóhoz tartoznak.

Előfizetési felhívás

„NÓGRÁDI LAPOK” s „HONTI HIRADÓ”

politikai, társadalmi és közgazdasági hetilap
1877-ik évi V. évfolyamára.

Előfizetési feltételek:

Fél évre . . . 3 ft.
Egy negyedre . . . 1 ft. 50 kr.
Egy hónapra . . . — 50 kr.

Az előfizetési pénzek egyedül a kiadóhoz érkezve, — legcélszerűbben postai utalvánnyal — a nyomtatandó példányok pontos szétküldés tekintetéből, mielőbb beküldendők.

Azon előfizetőket, kik hátralekötötték eddig be nem küldötték, tisztellel felkérjük azok rövid idő alatti beküldésére, nehogy a kiadóhivatalnál fennakadás történjen.

B.-Gyarmat június 7-án

A mindenható osztrák államkancellár Metternich herceg híres jelszava: „utánam az özönvíz” — a mint ő a magas politika színpadáról a legfőbb hatalom magaslatáról leléptetett, s eltűnt, a szó legszorosabb értelmében azonnal beteljesedett, úgy az egyetemes európai, mint a specialiter osztrák politikára nézve.

A politikai özönvíz azt mondhatni mindenfelé megfékezhetlenül, mértéket, határt s irányt nem igen ismerve és nem is tartva csapongott ide s tova és tört, rontott.

Hogy Ausztriában a forradalom előtti uralkodói minden hatóságot vissza lehessen állítani: az udvar készen volt az orosz jó szolgálatait elfogadni; és a „muzsika segédseregeket” bevezette Magyarországra legigazsága végett.

I. Napoleon uralmának megsemmítése óta, az orosz császár Európa nemzetközi politikájában, az uralkodók legfőbb tanácsa körében, mint ha ő volna a létező állami viszonyok fő protectora és az úgynevezett „legitim jogok, az állami legitimitás megtestesült képviselője s tekintélyt kiváló súlylyal érvényesíteni tudó conservator.” — bizonyos világ hatalmi autocrata fensőbb és vezérletet törekedett a maga számára elsajátítani a gyakorolni.

Ezen fensőbb és vezérlet az által még inkább emelkedett világ hatalmi kiterjedése tekintetében, hogy a vezérkedő öt európai nagy hatalmasságok egyike, birodalmában hatalmát egyenesen a muzsika császár segítségével állította helyre.

Az ország mérvadó köröknek az az volt a szerencsétlenségük: miszerint azt hitték, hogy a mint 1849-ben a reactio hatalomra kapott, az 1848-ki forradalom előtti állami és nemzetközi állapotokat könnyű lesz helyre állítani: és az öt nagy hatalmasság ujjal és továbbra is azon egyen súlyozó conservatív szerepet fogja együtt s egymás mellett játszani, a melyet az egykori orosz porosz és osztrák államkancellárok egész beureaucrata pedantissággal és rokonszenvező feltékenységgel szigorúan observáltak egymás között. Egyezmény: hogy az 1850. után következő korszak ismét a bécsi congressus tanaira és határozataira lesz vissza állítva, s egyenesen annak lesz a folytatása.

Ezen ezokon a bécsi udvar: orosz és németországi traditioit s vezérkedést továbbra is érvényben hitte tarthatni.

Azonban a francia, orosz és porosz uralkodók csak hamar más, modernizált jogi fogalmak szerint kezdtek működni és vezénylő világ hatalomra törekedni.

III. Napoleon proclamálta legelsőbb: hogy ő többé nem ismeri el érvényesnek a kötelezőknek a bécsi congressus határozatait; a porosz főleg északi Németországban mindinkább érvényesíteni törekedett uralmát: a minden oroszok császára pedig azt vélte, hogy mivel az osztrák udvar neki a forradalom legyőzése s hatalmának visszaállítása végett szolgált, segítségért teljes lekötöttségévé vált, most tehát egész készséggel kezére fog a tekintetben dolgozni, hogy a török birodalmat szétfűsse.

Az osztrák, porosz és orosz terveket azonban III. Napoleon és Palmerston együtt működése egy időre megakadályozta; sőt úgy látszott, hogy a francia-angol szövetség a párisi szerződés által az orosz világ hatalom emelkedését hosszú időre megbénította; és egyúttal a török birodalom integritását Európa által biztosította.

Az 1849-ki restauratio után Ausztriának két fogalomban s állapotban rejlett végzettszerű szerencsétlenségei.

1-ör: folyvást a fényes és hatalmas multak traditioival áltatta magát; és

2-ör: 1850. óta örökösen egyedül állott; soha sem volt szövetség.

Az osztrák külügyminiszterek mindegyike az udvarnál uralkodó különböző ellentétes áramlatok miatt, — örökösen habozó állapotban lebegtek; s e miatt vagy elkéstek, vagy tájékozatlanok lévén, olyan feltevésekre építették működéseiket, a

melyek utóbb megdőltak, vagy helyteleneknek bizonyultak.

Igy tájékozatlanok voltak kezdetől fogva: a porosz törökvétek, kételkedések s titkos tervek minősége, mérve s hordereje iránt. Epen így voltak a III. Napoleon észjárásával és intencióval s az orosz ügygel is.

Az igaz: hogy mindig könnyebb utólagosan kimutatni a bajt és mulasztást, mint előzetesen eltalálni a legjobb utat, s a leghelyesb, a legalkalmasab eszközöket.

Az osztrák-magyar államnak abban határozódik legnagyobb betegsége és veszedelem: hogy conglomerat nemzetiségű állam: holott körünkben épen a fajpolitika képezi a francia, porosz, orosz és muzsika államok s világ hatalmi sakkhúzókat leghatályosabban mozgó és erejét s alapzatát.

Anglia volna az osztrák-magyar monarchiának a legtermészetesebb szövetségese: hanem az angol parlamenti kormányzat s az azt hajszoló közvélemény annyira ingatag és szélviterlaként forgandó és ezokon megbízhatlan, miszerint annak magatartására s műveire jól számíthatóan biztosan s következetesen építeni nem lehet.

Ez az oka annak: hogy az osztrák külügyminiszter jelenleg is biztos szövetséges társ nélkül annál inkább az ég és föld közt imbolyog, mivel a milyen hatalmas az udvarnál a muzsika rokonszenve, épen olyan bizonytalan s kétes az angol-török politika valódi minősége, hordereje s értelme.

Az azonban kétségtelennek látszik, hogy az osztrák-magyar monarchiát az orosz uralom apró szláv államokkal körül övedzi: az osztrák-magyar állam nagyon könnyen a fajpolitika martalékául eshetik oda, főleg ha csak üszített kézzel nézzük az műveletek hova s mire fejlődését.

A. L.

Közgyűlés.

Pest P. és S. megyének a személyes és vagyonbiztonság érdekében szétküldött körlevelének azon része, mely a tolonczügynek körendességi rendezésére vonatkozik, partilandumok találatán, az iránt a belügyi minisztériumban felirat intézetni határozott.

Somogy megye körlevele — hagyaték tárgyalások körül tapasztalt hiányok orvoslása tárgyában partilandumok határozottak, akképp, hogy e kérdéssel együtt a telek- és nyelvi állat állapotok iránt is felirat fog intézetni.

A. Fejér megye körlevele a szolgabírói hivatalok széleskörű szervezése végett. — A köztörvényhatósági tisztviselők és szolgák létszámának és fizetésének szabályozása.

ára vonatkozó szervezeti munkák átvizsgálására s ennek alapján javaslat készítésére még 1874 évben kiküldött szakbizottságnak lehető használat végett az az elnöki adatok ki, hogy a jövő évi költségvetési javaslatát terjessze be.

Zemplén megye körlevele a keleti bonyolalmak tárgyában tudomást vételezt.

Nagy Várád város körlevele — a népközlési törvény reviziója tárgyában, tudomást vételezt.

Nyitra megye körlevele a magyar nyelv és nemzetiség fenntartása érdekében partilát határozott.

Somogy megye körlevele a közigazgatási hatóságok előtt tett hamis tanúságok és a közigazgatási uton lefogott tárgyak elcsikasztásának büntények közbeszólása tárgyában partilát.

Bács Bodrog megye körlevele az iránt, hogy 100 fton felül fizetők adójukat ne kövessék az adóhivatalnak, hanem a községi előjárásnak fizessék, — partilandumok nem találatok.

A magyar történelmi társulatnak felhívása folytán, — a megye a történelmi társulat alapító tagjai közt lépett.

A megye bizottságából f. 1877 év végével kilépendő 90 választó tag névsorának — a szolgabírói járásek és körjegyzések tekintetbe vételével szükséges újabb bővítésre, valamint a választási előintézkedések iránti javaslat elkészítésére az alapszám, 6 járásebi szolgabíró, loconci polgármester, Kemény József, Hamzély László, Bozó Pál, Fajnor Sándor, Huszár László, Scitovszky János, Veres Gyula, Széner Alfréd, gróf Czebrán László, Pokorny Gusztáv, Beniczky Gyula, Mocskay Ödön bizottsági tagok küldetnek ki. Az igazságot választmány pedig utasított, hogy a legutóbbi adót fizetők 1878 évi névjegyzékét a jövő költségvetés terjesztse be.

A magán kérvények elintézésére a közönséget nem érdekelvén, sokaságuknál fogva — lapunk szűk volta miatt nem közölhetők.

A képviselőház által kiküldött vám és bankügyi bizottság javában dolgozik, sőt mint tudjuk, a bankügyi bizottság az egész egyezmény átvizsgálására albizottságot is küldött ki, hogy a politikai viszonyok rosszabb fordulatig a tanácskomissiók gyorsabb megoldása annál inkább elérhető legyen. E bizottságban szintén megteremtett azon indíttvány, hogy a külpolitikában beállott zavarnak viszonyok folytán elodásigassanak, a mely okait s gyögyíthatatit az az is kifejezés adunk, de a többség elhatározta, hogy tárgyalják és megállapítják a vám és bankügyi javaslatokat.

Egy kis misanthropia.

Volt egy idő, mikor a hazai sajtó nagyon elkezdette közönséi pesszimáját a társadalomnak mindenféle betegségeit s igyekezett lekorlácolni azokat, kik e betegségeknek okait s gyögyíthatatit azokat, kik ez okoknak következményei voltak. Egy idő óta hallgat rólok s részint a politika, ezen örök forrás anyag, részint egyéb bajok és gondok foglalják el.

Igen érdekes vitát olvastunk nemrég egy vidéki lap hasábjain a rang és ezim körség mániaja ügyében, melyben egy valaki, egy másik valakiivel ósint.

*) A közzétett 8 év tartama alatt 2 évi juttatás végén fog megjelenni; az előzetes 1 forintjával becsitlag, juttatás 20-ig tart. Előzetesek a lapok szerkesztéséért.

Gyapjunkt, mint hazai gazdaságunk egyik legnevezetesebb kiviteli cikkke, mellyel az európai piacra előnyvel versenyeshetünk, kiállításunk egyik legértékesebb részét képviselheti. S ezért senkit, akinek a gyapjútermelés bármely irányában kiállításra alkalmas gyapjára van, vissza ne tartson akár az itt-ott felmerülő kétely a párizsi kiállítás elhalasztása iránt, akár azon, különben is csekély költség, melytől néhány szép bunda fonttatása okos. — Nemzetgazdaságunk érdekében, valamint az egyes gazdák anyagi érdekében fessük, hogy ezen, külgazdaságunkra annyira fontos terméknek a kiállításról leendő megismeretése kiterjedhet a járuljon.

Az általános szabályzat 27 és 28. cikke szerint továbbá a gépgyárosok, kik gépeiket járatos akarják a kinek a célra viz, gáz vagy gőzhatalmára van szükségük, kell, hogy bejelentsek, mily erőre van mindenik gépnek és mily indító erőre lesz annak szüksége. A viz, gáz, gőz és indító erő díjtalanul engedélyeztetik.

A gépkiváltók tehát saját érdekükben figyelemre méltó, hogy ebbeli közzétételükkel nemcsak előbb a budapesti vidéki bizottságnál jelentsek, miszerint annak biztosítása végett a szükséges lépések megtételhesenek.

Felhívás. Midőn szerencsék van közudomásra hozni, hogy az 1878-iki párizsi kiállításra való részvétel megkönnyítése céljából Nógrád megye területére nézve Losoncban a vidéki kiállítási bizottság Beniczky Gyula ur elnöksége alatt megalkult: tekintve, hogy a kiállításra való részvétel bejelentési ívek által eszközölhető, s ezen bejelentések eszközölésére határidőül f. évi június hó 15-ke tűzött ki, midőn megyénk területén gabona, bor, gyapjú, továbbá fűsz, posztó, tég és vasgyártmányok alkalmas kiállítási tárgyakul tekinthetők s így cseknek minél szélesebb fogyasztási kör biztosítása saját érdekünk: egyúttal van szerencsénk a kiállításra terményeink s iparcikkeinkkel résztvevni kívánó urakat és testületeteket felkérni, hogy a bejelentésre köthető hatánapot megtartani, — s ezen hatánapig a bejelentést akár az országos központi bizottságnál Budapesten, akár a vidéki bizottságok és albizottságok bármelyikénél eszközöljék szíveskedjenek.

Kelt Losoncban a Nógrád megyei vidéki kiállítási bizottság 1877 évi június hó 5-én tartott üléséből.

Pokorny Sándor,
bizottsági helyettes elnök.

Felhívás. A Madách-émlék e lapok hasábjain megpendítetvén, az nemcsak megyékben, hanem az egész hazában meleg visszhangra talált. Több oldalról nyilvánuló óhajnak vélünk eleget tenni, ha megyénk halhatatlan álmak emléke megörökítése céljából — felkérjük a megyének és ügyirát érdekelt tagjait, hogy f. hó 14-én d. u. 6 órákor B-Gyarmaton a megyeház. kis termében tartandó értekezletre megjelenni szíveskedjenek.

Pajor István,
Horváth Dániel.

Tanúgy.

Általános a panasza, mely már a törvényhozás terében is visszhangra talált, hogy az alkotmánytani oktatás országosra paragon hever. E hazánkra nézve különösen fontos a tanúgy elhanyagolásának oka a szakértők csaknem egybehangzó véleménye szerint abban rejlik, hogy néptanítónak — kevés kivétellel — járattalanok az államjogban, nemzetgazdaságban s egyéb ismeretekben, melyek annak tanításához szükségesek. Kényszerű módok állnak a rendkívüli nehézségeket nyújtott, mert az alkalmatlanok még nem léteztek, mely az alkotmánytani módszertant tárgyalta volna. Ezen égető szükségén segítve van egy kitűnő szakkönyv által, mely országosra ismeretes Mayer Miksa úr tollából ily cím alatt: „Vezérkönyv az alkotmánytani oktatásában” Zilahy Sándor budapesti könyv-árúsnál legközelebb megjelent, s mely nélkülözhetetlen más a vallás és közoktatásügyi

m. k. minisztérium által is ajánlatik. Midőn tehát tankönyvet összes néptanítókéteit fennbéli szakkönyv megszerzésére figyelemre méltó, meggyőződésnek vélem, hogy Zilahy Sándor ezen egyenként 1 forint 20 kora árú jeles műből minden 10 példány után egy tiszteletpéldányt ajánl, sőt 100 egyszerre megrendelt példány után 20 százalékos engedelet a bolti árból, mely összeg a beküldendő pénzről mindjárt letartoztat, s vajmi csekélyesre tanulmányi költségként könyvtárának gyarapítására lenne fordítható. Meg vagyok győződve, hogy tankönyvtelmeink néptanítói sietni fognak, s jó eséllyel szükséges vezérkönyvet megrendelni, s ha az érintett módon tanulmányi költségként rájuk tehetők azokat, nem vonatkoznak az egyes megrendeléseknek gyűjtésétől.

A Gáspár féle földrajz negyedik kiadását, mint oly jeles tankönyvet, mely a földrajz csaknem valamennyi népi iskolájában használtatik, tankönyvtelmeink néptanítóiunk kezükönvél melegen ajánlván, megjegyzem, hogy ugyanazon kézikönyv Tettey Nándor és társai könyvkereskedésében mindenkor megrendelhető.

B-Gyarmaton, 1877. május 10.

Ebeczky Emil,
tanfelügyelő.

A losonczy királyi állami főgymnáziumnál az 1876–77. tanév végén tartandó nyilvános vizsgálatok rendje: június 18-án d. u. 8 órákor a latin, görög és német nyelvekből az V. osztályban, d. u. 2 ó. a realirányú tantárgyakból a II. oszt.; június 19-én d. u. 8 ó. a nyelvekből és történelemből a IV. oszt., d. u. 2 ó. a realirányú tantárgyakból a I. oszt.; június 20-án d. u. 8 ó. nyelvekből és történelemből a III. oszt., d. u. 2 órákor mind a 4 felekezetű hittanból az I–II. oszt.; június 21-én d. u. 8 ó. a nyelvekből a II. oszt., d. u. 2 ó. magyar nyelv és történelemből az V. oszt.; június 22-én d. u. 8 ó. a nyelvekből az I. oszt., d. u. 2 ó. mind a 4 felekezetű hittanból a III–IV. oszt.; június 23-án d. u. 8 ó. a realirányú tantárgyakból a III. oszt., d. u. 2 ó. a realirányú tantárgyakból a IV. oszt.; június 25-én d. u. 8 ó. a mennyiség és mértanból az V. oszt., d. u. 2 ó. r. kath. helv. és mózes vallás hittanból az V. oszt.; június 26-án d. u. 9 ó. a rajz és szépirodalom az I–V. oszt.; június 27-én d. u. 4 ó. a testgyakorlatból az I–V. osztályban. Június 30-án d. u. 9 órákor záróvizsga és a bizonyítványok kiadása. — Losoncban, 2877. évi május 30-án. Az igazgatóság.

A b-gyarmati községi polgári iskolában az ezidei zárvizsgák következő rendben fognak megtartatni: június 14-én délután a magyar, délután a német nyelvekből; június 15-én d. u. a földrajzból, d. u. a latin nyelvekből; június 16-án d. u. a római kath. s d. u. az izraelita vallásból; június 18-án d. u. a szám mértanból, d. u. az ág. ev. hittanból; június 20-án d. u. a tornasázból. A záróvizsga június 22-én d. u. 8 órákor veszi kezdetét. A vizsgák — melyekre a t. sz. szülők a tanügybarátok tisztelettel meghívottak, — nyilvánosak; tartatnak alatt a tanulók rajzi s szepirdasi munkái közszemlélésre lesznek kitéve.

Színház. B-Gyarmaton Balog György színtársulata által a hét folytatán előadott darabok elég élvezetet nyújtottak a közönségnek, s a szép törekvés, melyet néhány jelesebb nő és férfias tanult, bizonyára megérdemli a nagyobb pártfogást. — Május 31-én Szilágutának „Pesti Árvíz” című darabját adták, melyben Balassi Ilka és Balogh György voltak magukra a közönség figyelmét. Berki Ida és Derső hasonló elismerésben részesültek. — A királyi vetélytárs „Bayard és Moshe” szombati adását Balog György jutalomjátékaként, már meglehetősen közönség előtt. — Tegnap Deoucelle és Jaimeknek „két Árraját” játszották. — E hétre a társulat a legjelesebb színművek előadását hirdeti.

Alapítványi rendelet. Az orosz hadseregnek a beszarábiai területről Romániába tör-

téni bevonulása következtében hazánkra nézve a keleti marhavész behurcolásának veszélye beállott, mert tudva levőleg Beszarábia a marha vész, ragályosak termő földrék. és az orosz hadsereg előmozdítása megkívánható nagy számú marha szállítmányok ottan tartatnak be Romániába. Fokozza ezen közvéleményt az is, hogy a beállott hadjárat következtében a Román területen esetleg bekövetkező marhavész kiütésekről gyors és pontos értesítésekre biztosan számolni alig lehet. Ily körülmények között a fenyegető veszély lehető elhárítása végett, a keletibeszarábi törvényhatóságok és vezérek intézkedések után előzetes óvintézkedéseket léptettek életbe.

Midőn pedig ezen óvó és előkészítő intézkedések csak akkor tekinthetők az ország egész területén kiegészítetteknek, ha a hatósági közegek utasításán kívül a lakosság a kör természet, rendkívüli veszélyes volta és minden birtokosra állat egészségét rendőri tekintetből három kötelezettségek iránt megfelelő oktatásuk által figyelemre méltó. Amikor a marhavész nyomai még ez idő szerint nemcsak megyénk, de az egész ország területén is legkevésbé sem mutatkoznak, s így e tekintetben aggodnunk felesleges. De mind azon által tekintve mielőtt az orosz-török háború folytatna a marhavész hazájából Beszarábiából történt tömeges szállítások következtében hazánkba is behozhatók, — emellett fogva tudnunk mutatkozik az előleges óvintézkedések megtétele, minél fogva az említett körülményből kifolyólag az 1874 évi XX. törv. 30 és 31. §-ának közzétett legcsekélyebbnek tartva azt eszennel szigorú megtartás végett közzé tezem.

Intézkedések elő forduló betegekből 30 § Bejelentés. Mindenki köteles a birtokában lévő vagy jószágaira bízott szarvasmarhában tapasztalt bármely belső megbetegedést, a helyi hatóságnak (községi előjáróság) illetőleg közbiztonsági közszolgálatnak azonnal bejelenteni.

E kötelezettség ki terjed különösen azokra is, kik hivataluknál fogva a megbetegedési esetekről gyors s biztos tudomást nyerhetnek, minők az állat orvosok, állat rendőri bizottságok, gazdaságok, pásztorok, mészárosok, marha kereskedők, s hasonló foglalkozású egyének.

A helyi hatóság (előjáróság) feladata:

Ha a beteg állaton, annak rögtön eszközözendő megvizsgálásokra a keleti marhavész jelesei mutatkoznak, vagy a vész gyanítható is, a helyi hatóság tartozik arról az illetékes felsőbb hatóságot azonnal értesíteni, és azon idő alatt is, még az illetékes felsőbb hatósági közeg a helyszínen megjelenni:

a. a vérszennyos udvart szorosan elzáratni.

b. a község összes marha állományát (szarvasmarhát, juhok, kecskék) számba venni.

c. a községbeni szarvasmarha, juh és kecske falkáinak egymással érintkezését, és a határból kihajtását megakadályozni; — ezen felül amennyiben ezt a helyi viszonyok megengedik, a községbeni szarvasmarhák szigorú izolálását elrendelni.

d. a gyanús esetet úgy a községben, mint a szomszéd helységben közudomásra hozni, — a lakosságot a vész ragályosságára figyelmeztetni, s a rendszabályok szigorú megtartására felhívni, valamint ennek megtartása felett őrködni.

Az időközben esetleg elbúllott marha a vész gyanús udvarból a szabályrendelettel szem előtti tartásával kitűzött helyre elváltatandó, de a vizsgálatig csak ideiglenesen tartatandó el.

Szükségnek találom még a fennhivatkozott törvény következő §-ait is elő sorolni, ugyan:

58 §. Aki ezen törvény vagy az annak alapján kiadott rendelet ellen szándékosan vét, — vagy az ellenük esetlekrőlnek segédkeztet, — az az által okozott kárért felelős.

61 §. Aki ezen törvény, vagy az annak alapján kiadott rendelet ellen vét, — amennyiben esetlekménye a büntető törvénykönyv szerint büntető eljárás tárgyát nem képezi, rendőri kihágásért az 59 és 60 §-ban említett esetekben a rendes eljárás

szabályok szerint közigazgatási úton fejtik.

Utaltam emellett fogva az előjárások különben pedig a körülmények, hogy ezen közbiztonság nemcsak önmaguk tudomásul vegyék, de annak a községi lakosokkal leendő közlést szoros közbiztonságuk ismerjék, — elő forduló pontnál pedig magukat a törvény és szabályrendeletekhez szigorúan alkalmazni kötelezettségüknek ismerjék.

Kelt B-Gyarmaton 1877 évi május hó 20-án.

Madách Károly,
alpolg.

A Honvédelmi minisztérium rendeletét becsajtozt ki, melynek fogva a póttartalékba, akár állandóan, akár ideiglenesen beosztott egyének, háború esetében, hadképeségük tekintetéből leendő megvizsgálataik és hadcsapatok szerint való beosztásuk végett, a védőtörvény végrehajtása tárgyában kiadott utasítás 166-ik szakaszának 7-ik pontjához képest, kötelesek az állandó sorozatbizottság előtt megjelenni s az eljárás megkönnyebbítés és gyorsabbítása céljából, eszennel megengedjük: hogy az illetékes hadkiegészítési körrel körén kívül tartózkodó póttartalékosok, a póttartalék állandós beírása és megosztása alkalmával, a tartózkodási helyükben legközelebb eső sorozatbizottság előtt jelenkezzenek, és ezen sorozatbizottság által, a melynek feladata lesz a rájuk vonatkozó állítási lajstromkivonatokat is, a póttartalékban lévő állatvezetők adatait adatait bizonyítványnak s esetleg más igazolványoknak alapján, elkészíteni, legyenek vizsgálat és felvétel alá vonhatók.

Hírek.

A képviselet választók összerendelt a b-gyarmati járásban a kiküldött választmány folyó hó 2-án kezdte meg.

A jegyzői szigorlatok B-Gyarmaton az alispáni hivatalban folyó hó 22-én fognak megtartatni. — Eddig négy jelölt jelentkezett.

A dalárda B-Gyarmaton f. hó 4-én tartotta alakuló közgyűlést. Tárgyai voltak: az alapszabályok megalkotása és az ideiglenes tisztviselők megválasztása. Először Ujhelyi Boldizsár, pénztárnok: Andrássy Gyula, karnagy: Chikán Mihály, jegyző: Sebeles Lajos urak választottak meg egyhangúlag. — Az egyetli tagok még érdeklődést mutatnak a szívmesztető együtli iránt, adja az ég, hogy azt soká ne lankassa el a közönyöség. A dalorák hétére és perteken fognak tartatni.

Papválasztás. Szent-Péterben június 3-án az érdeműs és egyházi 34 évig községben szolgált Frenyó Nándor ur. lelkész leköszönése után, — Frenyó Gyula, — az eleggott lelkes egyetlen fia, ki a nép tiszteletét fiatal kora dacára bírja, választott egyhangúlag lelkész. Először a papválasztó gyűlésnek Bartholomaeus Gyula alesperes volt, kinek a szabályokhoz ama szigorú ragaszkodási, hogy a nép akaratával szemben három jelöltet kívánt a nép által kijelöltetni, s kivétel nélkül közül alkalmasnak tartották fel.

Hymen. Dubravicsky Gábor megyei tiszteletbeli aljegyző f. hó 3-án jegyezte el Platthy Ida kismamát, Platthy Ferenc b-gyarmati kir. törvényszéki jegyző házjog és szellemes leányt.

Idegrázó jelenet történt B-Gyarmaton f. hó 3-án a nyári szünetben. Balázs Emma (Blaszovics Eugénia) névű színműs a „Preciosa szép cigányleány” című színmű 2-ik felvonása után vígan távozott társulatjába, mivel utolsó jelenetét — Donna Petronella szerepében — a község megelégedésével játszotta le. — Nem gondolta, hogy ez lesz utolsó jelenete. — Midőn tartatán jelműséből kivethetni akart, s elejét mellétjét gyertyavilággal kereső, a gyertyaláng könnyű ruhájába kapott, s egy pillanat alatt szörnyű sikoltások között lángban volt a színpadon. A káoszban a sikoltásra megremlett, s a füst láttára egyszerre „és” kiáltással földet futott ki. Jelenet történt felhatolt a színpad.

padra a lépési igyekezték az égő foszlányokat; azonban minden igyekezet hiába volt, — a ruha elégett s a szerszámok szétcsúszottak tüzebe és elalélva vittek lakására, hol harmadnap iszonyú fajdalmak közt örökké elcsúszott. — Tömegesen f. hó 6-án nagy részét mellett ment végbe.

Halálhírek. Súlyos Béni Ipolyi úti ügyvédet mely gyász érte; legifjabb leánya neve kis fia temetett el május hó 30-án.

Közelem Kis Tóth János nevű iskolaos ember még a múlt hó 19-én ajtót borítottan elhelyezkedett, s csak e hó 1-én találtatott fel halva egy maszáli csatában. A körözés jelentése szerint így rövid idő alatt annyira fel volt bomolva, hogy a csontok és bőrök kivétel alig volt rajta egyéb található, sőt a fő a törzsi el volt választva. — Az iskolaos emberrel — mint egy híres orvos állítja, — még életben volt kezdetét a szervi felbomlás.

Mérénylet. Halápon Bekényi János Hercefeld Árona 10 lépésről revolverét szétélte el f. hó 5-én, azonban a golyó nem talált. Csodálatos oly jó lövésről, ki a cséllővére feladott két garast 70 éves kora dacára egész biztonságga eltalálta.

Tűz B-Gyarmaton az „Ujvilág” című vasárnapi f. hó 2-án a lángok martaléka lett. Egyre lámba borult az egész tető, mintha napfényt vagy petróleummal lett volna bevonva, úgy, hogy mire a tűzoltóság odaért, már nem volt mit menteni. Ugyan e nap éjjelén Vadkerten 3 ház égett le.

Rövid hírek. Az Úrnapija fényesen ünnepeltetett meg B-Gyarmaton is a romkath egyház által. Nemcsak az alsóbbrendű nép, de az intelligens osztály is tömegesen részt vett a kegyetlen ünnepélyen. A volt császári nemesi még most is oly büszkén lobognak a menet alkalmával, mint a régi jó világban, kivéve a volt asztalos czébet,

melynek csak a nyelve van meg. — A b-gyarmati polgári és állami elemi iskola május hó 30-án tartott majálisán igen sokan vettek részt nemcsak kint az erdőben, de még a kis megyeház tornyában tartott folytatáson is. — Szécsényben az alsó nógádi ev. papaság f. hó 3-án értekezletet tartott. — Amegyei kaszinó sétái helyisége B-Gyarmaton f. hó 5-én közvacsora és szórakozás mellett nyitott meg.

Erdekes végrendelet. R. P. ez év tavaszán elhunyt volt táblabírónak, megyénk egyik tekintélyes családja sarjának még 1838-ban kelt végrendelete az elmúlt héten hirdettetett ki a b-gyarmati bíróság előtt. A majdnem 4 ívre terjedő végrendelet érdekessé tette fel a végrendeleteknek minden ismerőseire kiterjedő figyelmét. Ott van a sok között, hogy: „Zsuzsa netépej paripáját hagyom gyermekkoromtól szeretett anokatestvér barátomnak F. Pálnak. — Simpla Dupla szomorú állapotomban felnevelt, igen jó faj verecskére szűz egy pár kopóköllyemet anyósul, jó szívű, derék, becsületes ember F. Imre jó barátomnak hagyom. A vizálatát író szatallommal H. György kedves sógoromnak hagyom. Ujdonatj barasztól készített szép pantoflimat Gy. Pál főispán urnak hagyom, egy leánya P. kisasszonynak a lovagló felkötő sarkantyút, mint melyet, egykor tenyerén lévő, tréfaból tölem ajándékba elnyerhetőt kért.”

— S bizonyára a hagyományozók örömmel igényelnék a nekik szánt hagyományt, ha a Zsuzsa börtén a közös soha már régen padlára nem felebbeste volna, ha a Simpla és Dupla anyjostul már rég el nem vakkanatott volna az utolsó, s ha a pantofli a molyoktól, s a sarkantyút 34 év rozsdától nem kellene visszakérniük.

Irodalom. Tóth Edéné néhai férje összes műveire előfizetést hirdet. E művek három kötetre terjednek, következő tartal-

lommal: „A falu rossza.” Pályanyertes nép-szimfónia; „A toloncz.” Pályanyertes népszimfónia; „A kintornás család.” Népszimfónia; „Kerekes András és Páros Panna.” Népszimfónia; „Zrínyi Péter.” „A költő szerepe.” „A gyűrdő szűz.” a egyéb című drámák és népszimfóniák nagyobb töredékei; „Kaleidoscop” Tóth Ede önéletrajza a apróbb prózái s verse „Költemények.” Az első kötethez a költő jól talált arcképe lesz csatolva. E művek legnagyobb része mindaddig kiadhatlan. Sajnos műveit a szinpadról ismeri a közönség; de az olvasók nagy száma két népszimfónián kívül nem ismerheti Tóth Ede működését, pedig egyéb szimfóniával (ide érve a töredék, kekei is) méltan állhatna pályanyertes népszimfóniával mellett. A mű augusztus havában jelenik meg. Előfizetési díj mind három kötetre fizet 4 forint díjazásában 6 forint. — Gyűjtemény 10 előfizető után egy tisztelet-példányul szolgál. — Az előzetési pénzek Aigner Lajos könyvkereskedő úrhoz (váci-utca 1 szám, városháztér külsőold.)

A „Höpké” ívek-ről több lap előnyösen nyilatkozott. A mutatónyasim szép ki és összeállítás a szerkesztők ügyességét árulta el. — Ez volna a harmadik vidéki szépirodalmi lap, (a „Szünorát” és „Délbábót” ide érve) ha a tisztelet közönség, különösen a „szépíró” pártfogása nem mutatkoznék oly hidegnek, mely így gyöngéd vállalat befagyását hozza magával.

A Magyarországi és Nagyvilág 22-ik száma a következő tartalommal jelent meg Szöveg: Képek az orosz-örök háborúból. — Az alkonyfényről. Költ. (Bartók Lajos.) — Elővezetett utak. Regény (Vétes Arnold.) (XXI. foly.) — Mária-Lorotto a wörthi tónál. (Mezei Ernő.) — Ferencz császár és Wesselenyi báró. Beck Károly (Bálint Gyula.) — Egy tengeri szörny. — Fővárosi tárczalevél: Egy napom Prágában, (Pörzö)

— Egy boldogtalan története. Jack. Regény. (Daudet Alfonz.) (XXI. foly.) — Ellet-philozophia. Költemény. (Kecskeméti Ferencz.) — Különlelek. — Szakkfeladvány. — Képrejtény. — Szerkesztői üzenetek. — Rajzok: Képek az orosz-örök háborúból: Szuchum-Kale. Tiflis. A Duna Oltenicánál. Egy konstantinápolyi kávéházban. — Az utolsó támasz.

As „Apollo” szerkesztőfőnök legújabb száma következő tartalommal jelent meg: 1) Schumann Róbert ifjúsági albumából: I. Népdalok. II. Kis katonák indulója. III. Olasz tengerészek dala. 2) A kis bizsgó, jellemrajz Hölal Lőrincztől. 3) Kacsérágok, tüpező-polka Nagy Bélától. A szongorások és énekesek számára igen ajánlható folyóirat előfizetési ára egész évre 6 forint, félévre 3 forint, mely a kiadóhivatalhoz (Budapest, vár országháza utca 94 sz. a.) küldendő be. Kiváratra a lap utánvéttel is küldetik. Még folyton előfizethető az egész évfolyamra.

Nyiltér.*

Gonoszlelkű szolgálóm május hó 29-én szekrényemből 238 forint ellopott. Ez összeget azonban a gyors és erőteljes csendbiztosi eljárás által kezembe kaptam; költségeknek tartom tehát, hogy ezért Szilassy Miklós főcsendbiztos urnak nyilvános köszönetemet fejezzem ki.

B-Gyarmaton, 1877. június 6-án
Sommer Antal ó.
E rovathoz közlőtekért nem felelős a Szerk.

Feladó szerkesztő

Horváth Danó.

H I R D E T É S E K.

Hirdetmény.

A b-gyarmati „Népbank” igazgatósága részéről közhírré tétetik, miszerint az alábbjegyzett ki nem váltott s nem hosszabbított arany, ezüst s ékszerárgyak 1877. évi június hó 25-én és 26-án az intézet helyiségében nyilvános árverés útján készpénzfizetés mellett elfognak adni.

B-Gyarmat, 1877. évi május hó 24-én

Az igazgatóság.

160, 166, 175, 239, 288, 381, 600, 609, 647, 666, 716, 752, 784, 790, 804, 813, 814, 895, 907, 935, 1012, 1041, 1049, 1051, 1090, 1137, 1248, 1365, 1366, 1341, 1418, 1488, 1552, 1553, 1561, 1566, 1667, 1678, 1719, 1732, 1764, 1808, 1871, 1873, 1891, 2058, 2145, 2157, 2263, 2319, 2378, 2460, 2490, 2514, 2711, 2712, 2805, 2844, 2941, 2991, 2999, 3000, 3133, 3279, 3299, 3383, 3413, 3439, 3587, 3608, 3609, 3719, 3728, 3771, 3787, 3949, 3961, 4222, 4223, 4253, 4362, 4484, 4748, 4790, 5384.

(3-3)

Haszonbérlet.

A Felső-Bodonyi közbirtokosság korcsma regale joga folyó évi Szent-Mihály naptól három egymásután következő évre, 1877. évi június hó 29-ik napján haszonbérbe adatik.

(3-1)

A közbirtokosság nevében

Joszonszky József.

Haszonbéri hirdetmény.

Nógrádmegyében a losonc-ruttkai vaspálya mentén a lónyabányai állomástól félóránnyira Divény mezőváros határában fekvő, a gróf Zichy család divényi seniorialis uradalmához tartozó összes majorsági birtok a tomanyovai pusztával együtt, még pedig: 30 hold beltelek gazdasági épületekkel, szükség esetén lakházzal is, szántóföld 395 hold, rét 178 hold, legelő 127 hold (1600 négyszögöllel számítva), és mintegy 1000-1200 holdnyi erdei legeltetés, 1878. évi január 1-től hat évre méltányos feltételek mellett haszonbérbe adandó.

A korcsmáltatási uri jog is együttesen kivethető, ez utóbbi használata azonban csak 1879. évi január 1-től kezdhető.

Ajánlatok intézendők: méltóságos gróf Zichy Nándor urhoz Budapest, vár, Bécskapu-utca 175. szám, hol a feltételek is megtudhatók.

(3-2)

Örök áron eladó vagy haszonbérbe kiadó birtok.

Nógrádmegye Szécsény-Kovácsiban a töltés mellett, Balassa-Gyarmattól háromnegyed és Szécsénytől fél óránnyira fekvő 200 holdas tagosított birtok, mely áll szántóföld, rét és legelőből, folyó évi október hó 1-től haszonbérbe kivethető.

Bővebb felvilágosítással szolgál

Beniczky Mihály

Szűgyben,
utolsó posta Balassa-Gyarmat

(3-2)